

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. III. An per quasi Domicilium Forum acquiratur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](#)

differenter recipi in utraque possunt, cùm Sacramentorum recep-
tio æquè sit inter jura parochialia, ac canonica portio. Et ita cum
Franco aliisque docent Navarr. in C. placuit de Pænit. dist. 6. n. 78.
Henriq. de Pæn. L. 6. c. 7. n. 2. Sanch. L. 3. de Matr. disp. 24. n.
J. Bonacin. de Pæn. disp. 5. q. 7. pun. 2. prop. 2. Suar. eod. disp. 25.
sect. 2. n. 5. Oliva de Foro Eccl. p. 3. q. 18. n. 45. contra Paludan.
Silvest. Tabien. Angel. Rosell. ac alios, qui tenent, ibi solum sus-
cipi ea posse, ubi suscepturus tunc temporis habitat.

§. III.

*An per quasi domicilium Forum
acquiratur.*

S U M M A R I U M .

- 109. Status quæstionis proponitur.
- 110. Habens quasi domicilium Sacra menta , exceptis Ordinibus , suscipere potest.
- 111. Ac dispensationem in Votis , & juramentis impetrare ; habere sepulturam ; & jungi matrimonio.
- 112. Tenetur Statutis & Consuetudinibus loci.
- 113. Tametsi animum habeat solum per aliquot menses habitandi.
- 114. Excipitur Princeps.
- 115. In loco quasi domiciliij nemo conveniri potest propter delicta alibi patrata , aut initos alibi contractus.
- 116. Respondetur ad opposita.

109. Quasi domicilium habere dicuntur, qui diu & per ma-
jorem vel magnam anni partem alicubi commorandi animum
habent, non tamen stabiliter & perpetuò, uti Studiosi in Acade-
mijs, famuli, negotiorum gestores, milites præsidarij &c. An
isti in loco quasi domiciliij forum fortiantur æquè ac illi, qui ha-
bent domicilium, gravis & parùm explicatè à DD. agitata, mul-
to minus decisa quæstio est. Secerni hic oportet Jurisdictionem
Contentiosam à Voluntaria.

110. Quoad Voluntariam sacram convenit inter Interpp.

M

primò

primò , non posse Ordines Ecclesiasticos conferri ab Episcopo quasi domicilij , sed adeundum esse Episcopum Domiciliij aut Beneficij , aut Originis : sic enim traditur C. cùm nullus 3. de Temp. Ordin. in 6. & patet ex Trident. sess. 23. c. 9. de refor. ubi nec Episcopo suum familiarem non subditum ordinare permittitur , nisi per triennium secum fuerit commoratus , & beneficium , quacunque fraude cessante , statim reipsâ illi conferat . Cùm igitur suos duntaxat familiares , seu qui de ipsius familia sunt , & quidem sub dictis solum conditionibus ordinare possit , consequens est , quod non possit reliquos , qui in ipsius Dioecesi solum habent quasi domicilium . Convenit secundò , estque ferè ab omnibus receputum , habenti quasi domicilium posse ministrari Sacra menta necessaria , qualia sunt Poenitentiæ & S. Evcharistiae : quibus communiter addunt Confirmationem & Extremam Unctionem . Et quamvis Navarr. in C. placuit 3. de Pœnit. dist. 6. notab. 4. n. 85. existimet , hoctantum fieri posse ex licentia expressa vel tacita parochi domiciliij , Glossa tamen in Clem. I. de privil. communiter recepta , Panorm. in C. omnis de pœn. & remiss. n. 23. Innoc. ac alij , negant ullâ licentiâ opus esse . Neque admittendum videtur , quod non pauci asserunt , id locum non habere , quando parochia domiciliij facile adiri potest : nam praxi universalis contrarium observatur , teste Oliva p. 3. For. Eccl. q. 17. n. 45.

III. Potissimum igitur queritur de Matrimonio , Dispensatione in Votis & Juramentis , ac Sepultura . Quoad ista acquireti forum per quasi domicilium negant complures , quos accumulat Sanchez lib. 3. de matr. disp. 23. n. 11. & Oliva l.c. n. 46. Placet affirmativa , quam tenent Sanch. l.c. n. 12. ubi multis eam firmat rationibus , Lessius lib. 4. de Iust. c. 2. n. 47. ubi eam teneri ait à plerisque R. R. & usu confirmari , Delbene de Immun. Eccl. c. 11. dub. 1. sect. 1. n. 13. qui pariter de usu testatur , Laym. lib. 5. Th. mor. tr. 6. c. 10. n. 5. post Glossam in Clem. I. de privil. Panor. Palud. Gabr. ac alios . Hinc immerito pro ea solum civitat Sanchezium Olival. c. cuius rationes solvere debuit , antequam eam

eam diceret vix probabilem. Temerè quoque dicit, temerè dictum esse, quòd parochus proprius, quem Trident. *sess. 24. c. 1.* de refor. *Matr.* ad matrimonium requirit, non sit tantùm parochus domicilij, sed etiam quasi domicilij: nam pariter *C. omnis utriusque. de Pœn.* & remiss. requiritur proprius parochus ad Sacramentum Poenit. & tamen hic juxta ipsum etiam Oliva est etiam parochus quasi domicilij. Ex quo proinde (ut alias rationes omittamus) satis probatur posterior sententia: si enim parochus quasi domicilij est proprius quoad Poenitentiam & Evcharistiam, non est ratio, cur non etiam sit quoad Matrimonium & reliqua: excepto Sacramento Ordinis, ad quod recipiendum, ut dixi, requiritur Dicecesis domicilij *cit. C. 3. de temp. Ordin. in 6.* ubi cùm additur *in hoc casu* requiri domicilium, satis indicatur, in alijs casibus non requiri, sed sufficere quasi domicilium. An idem dicendum sit de alijs actibus ad jurisdictionem voluntariam pertinentibus, quales sunt Adoptio, Manumissio, Emancipatio, Legitimatio, Insinuatio donationis, Testamenti factio apud acta, Approbatio contractus, Privilegiorum concessio & confirmatio, ac similes, nimis longum foret intra harum paginarum angustias examinare.

112. Major contentio inter DD. est de Jurisdictione Contentiosa, an videlicet huic subiectat quasi domicilium. Dubitatur in primis, an peregrini, seu ij, qui alibi domicilium habent, hujus loci, ubi per magnam anni partem habitant, Statutis ac Consuetudinibus sint subjecti. Negant Gloss. *in C. quæ contra dist. 8. V. aut peregrini*, Specul. rubr. de Constit. n. 7. Archidiac. *in C. illa. dist. 12. V. serva*, Joseph. Angles *in 4. q. 4. de jejunio ante dub. 1. diffic. 2.* Pasqual. *de jejun. decis. 203. n. 3.* ac alij apud Sanch. lib. 3. de matr. disp. 18. n. 8. Fagundez. *in præc. Eccl. tr. 1. lib. 1. c. 8. n. 1.* & Delbene *l. c. sect. 3. n. 10.* Verum, ut longè communior, ita multò probabilior est sententia affirmans. Cùm enim hujusmodi peregrini, qui hic quasi domicilium constituerunt, absolutè fortiantur forum quoad voluntariam jurisdictionem,

ut modò dixi , consequens est , quòd etiam sortiantur quoad subjectionem & obligationem servandi leges , cùm hæc obligatio non tantùm respiciat bonum privatum singulorum , uti jurisdic-
tio voluntaria , sed etiam publicum , ne alias ordo , quies , & partium consonantia tollatur . Videturque per se absurdum dicere , quòd Studiosi & famuli in alia Diecesi domicilium habentes hic non teneantur jejunare aut Missam audire , quando h̄c est dies fe-
stus aut jejuniū , non item in sua patria : tametsi h̄c per annos com-
plures habitent & magnam populi partem faciant . Certè com-
muni sensu ac rectæ gubernationi est contrarium , ut bene ob-
servat Suar. L. 2. de Festis c. 14. n. 2. qui propterea priorem opi-
nionem negat esse practicè probabilem . Videri potest Tiraq. de
Retraçtu lignag. Gloss. 2.n. 26. & Panor. in C. quod Clericis de Fo-
ro comp. n. 5. ubi ex Jure & DD. latè firmant , diu commorantes
in aliquo loco verè esse incolas , ac forum sortiri .

113. Ex hac doctrina communiter deducunt , quòd sicut ad forum ratione domicilijs sortiendum necessaria non est longi tem-
poris habitatio , sed sufficit , ut quis locum adeat animo ibi stabili-
ter habitandi : ita pariter sufficiat aliquò accedere animo diu ibi per-
manendi , ita ut qui hoc animo accessit , loci legibus statim fiat
subjectus , absque eo , ut diu ibi moretur . Dubium verò est , ad
quantum tempus hoc manendi propositum se extendere debeat ,
ad hoc , ut quis non hospes , sed habitator & incola censeatur . Sil-
vest. V. *domicilium n. 2. Sanch. l. c.n. 9.* aliique existimant , opus ef-
fe , ut majore anni parte habitare velit . Sed conformior juribus
videtur doctrina Navarri tr. de Lubilao. not. 32.n. 42. Suar. l. c.n. 6.
Laym. L. 1. Th. mor. tr. 4.c. 14.n. 1. ac aliorum , sufficere propo-
situm habitandi per aliquot menses , præcipue si domus , conclau-
se , taberna &c. fuerunt conducta . arg. L. 19. §. proinde. ff. de judic.

114. Excipiendus tamen h̄c est cum Tiraq. de utroque retr.
L. 1. Gloss. 1. §. 3. n. 38. Suar. L. 3. de Leg. c. 35. n. 14. ac alijs , Prin-
ceps : hic enim non obligatur Statutis municipalibus locorum ,
ac provinciarum , tametsi longo ibi tempore resideat . Quia hu-
jusmodi

jusmodi Statuta sc̄erè ab inferiore potestate condita sunt, ac idcirco vim obligandi Principem Superiorem non habent. Quâ de causâ Canonistæ afferunt, Legatum Pontificium non ligari legibus Episcoporum. Neque refert, hujusmodi leges à Principe confirmatas fuisse: censetur enim solum approbare pro loco determinato ejusque subditis; non pro tota Republica, cuius ipse caput est: nisi in eodem stabilem sedem habeat.

115. Alterum dubium est, an per quasi domicilium forum ita acquiratur, ut ibi conveniri quis possit etiam de contractibus alibi celebratis, & de delictis alibi commissis. Negant Hostiensis in C. quod clericis 9. de Foro comp. Bartol. in L. 19. ff. de Iudic. aliquae communiter. Distinguunt Alex. vol. 6. consil. 216. n. 14. & Farin. L. 1. de Inquis. tit. 1. q. 7. n. 5. sublim. 2. aiuntque, puniri in loco quasi domicilij posse, qui alibi deliquit tempore hujus domicilij jam contracti, e. g. si quis, dum est in famulatu aut in studijs hic Ingolstadij, delinquat Neoburgi; secus, si ante constitutum hic quasi domicilium alibi deliquit. Affirmat simpliciter Panor. in cit. c. 9. n. 5. allegans Bart. Innoc. Joan. Andr. & Archid. sequiturque Laymanus in C. ult. de Foro comp. n. 19. Mihi attento Jure scripto & seclusa consuetudine verior videtur prima sententia: cum postrema Panormitanus nullum inter domicilium & quasi domicilium discrimen constituat, & hujus forum æquè latè extendat, ac illius, contra L. h̄eres 19. §. ult. ff. de judic. C. delicti 17. & C. ult. de Foro comp. C. 1. eod. in 6. L. juris 2. C. de jurisd. ubi soli domicilio haec fori universalitas & concurrentia cum alijs foris tribuitur. Frustra profectò à Legibus ad constitendum domicilium & forum in illo sortiendum requereretur (uti requiri dixi suprà n. 94.) simul cum habitatione animus stabiliter habitandi, si quasi domicilium idomine operaretur, quod operatur domicilium.

116. Non obstant Jura, quæ pro se adducit Panor. Non quidem L. 2. C. ubi Senatores: quia ibi sermo est de domicilio. Non L. quisquis 16. C. si certum pet. nec L. sciens 3. C. ubi de crim. agi oport. quia ibi quoque agitur de loco domicilij, aut de eo, ubi

M 3

deli-

delictum est patratum. Non denique C. ex parte 15. de Foro comp. quia ibi solum asseritur, quod actio realis intentari possit in loco rei sitae.

§. IV.

*An per domicilium Originis acquiratur
Forum.*

S U M M A R I U M.

- 117. Originem quisque habet in domicilio patris, quandoque avi, quandoque matris.
- 118. Non ibi, ubi natus est solum in transitu.
- 119. Proponitur opinio asserentium, quenvis in loco originis conveniri posse.
- 120. Opinio negantium.
- 121. Hanc firmat Consuetudo.
- 122. Licitum regulariter est mutare domicilium.
- 123. Respondetur ad oppositam.
- 124. In loco Originis suscipi Ordines Ecclesiastici possunt.

117. Originem quivis habere dicitur non solum ibi, ubi ipse, sed etiam, ubi legitimus ejus pater natus est: cum filius non tantum suam, sed & partis originem sequatur. *L. assumptio 6. ff. ad municipalem. §. 1. L. filios 3. C. de Municip. §. origin.* Imo non tantum patris, sed etiam avi *L. Libertus 17. §. 9. ff. ad municip. & ibi Bald. n. 4. Bart. in cit. L. 3. n. 2.* dummodo vivente avo conceptus fuerit. *Felin. in C. postulasti de Foro comp. n. 1. Alex. lib. 5. conf. 16. n. 9. Cyn. in L. 2. de jurisd. Mascard. de probat. concl. 1147. à. 12. Petr. Barbosa. in L. 19. §. proinde de judic. n. 28.* Requirit tamen Bart. *in cit. L. 6. §. 1.* ut sit in potestate avi. Sed hoc reprobat Barbosa *L. c. n. 30.* eo quod juxta *cit. L. 17.* nepos sequatur originem avi naturalis, tametsi natus sit in adoptiva familia: quo casu certum est non nasci in potestate avi naturalis. *§. pen. Inst. quib. mod. jus patr. potest. sol.* Non tamen sortimur originem anteriorum ascendentium. *Gloss. in cit. L. 6. V. non domicilium, &*